

IZVJEŠĆE

o planu mjera za unapređenje sustava potpore inkluzivnom obrazovanju djece s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama u Gradu Zagrebu *

(Potpora inkluzivnom obrazovanju djece i učenika s teškoćama)

Gradska skupština Grada Zagreba donijela je Zaključak o unapređenju sustava potpore inkluzivnom obrazovanju djece s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama u Gradu Zagrebu (Službeni glasnik Grada Zagreba 20/21), kojim je zatraženo od gradonačelnika Grada Zagreba da najkasnije u roku od 90 dana od dana donošenja Zaključka podnese izvješće o planu mjera i programa unapređenja sustava potpore inkluzivnom obrazovanju u Gradu Zagrebu te da po potrebi za njegovu realizaciju osigura potrebna sredstva u prijedlogu proračuna Grada Zagreba za 2022. godinu.

Slijedom navedenog, u nastavku teksta dostavlja se popis i obrazloženje mjera koje Grad Zagreb namjerava uvesti ili nastaviti provoditi u cilju unapređenja sustava potpore inkluzivnom obrazovanju djece s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama u Gradu Zagrebu.

Ovaj je dokument podloga za pripremu Akcijskog plana koji će izraditi Radna skupina koju će imenovati gradonačelnik Grada Zagreba. U Radnu skupinu bit će imenovani predstavnici gradskih upravnih tijela te vanjski stručnjaci /suradnici.

Uvod

U predškolskim, osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama u Gradu Zagrebu u kontinuitetu se osigurava potpora inkluzivnom odgoju i obrazovanju djece i učenika s teškoćama u razvoju sukladno Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine 10/97, 107/07, 94/13 i 98/19), Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19 i 64/20), Pravilniku o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju (Narodne novine 24/15), Pravilniku o postupku utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta, učenika te sastavu stručnih povjerenstava (Narodne novine 67/14 i 63/20) te dokumentima državnog pedagoškog standarda za sve tri razine obrazovanja. Vrste programske potpore, koje ustanove mogu pružati učenicima s teškoćama u razvoju u okviru formalnog odgoja i obrazovanja, definirane su Pravilnikom o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju. Uz propisane vrste programske potpore, Grad Zagreb kao osnivač donosi plan mjera za dječje vrtiće, osnovne i srednje škole kako bi se svoj djeci i učenicima s teškoćama osigurali primjereni uvjeti za uključivanje u odgojno-obrazovni sustav sukladno njihovim mogućnostima.

PRIJEDLOZI MJERA:

1. Povećanje odgojno-obrazovnih skupina s verificiranim posebnim programom kao podrška uključivanju djece s teškoćama u razvoju u sustav predškolskog odgoja i obrazovanja

Većina razvojnih teškoća kod djece otkriva se upravo u predškolskoj dobi pa su rana dijagnostika i rana intervencija osobito važne u pružanju primjerene podrške psihomotornom razvoju i napretku djece u sustavu formalnog odgoja i obrazovanja.

U svim gradskim dječjim vrtićima provodi se inkluzija za oko 7.400 djece s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama kroz različite odgojno-obrazovne programe. U 8 gradskih dječjih vrtića (DV

Sopot, DV Vladimira Nazora, DV Duga, DV Utrina, DV Bajka, DV Sunce, DV Različak i DV Potočnica) provode se posebni verificirani programi u 13 posebnih odgojno-obrazovnih skupina za ukupno 74 djece s teškoćama u razvoju. Riječ je o programima namijenjenima djeci s motoričkim teškoćama (1 odgojno-obrazovna skupina u DV Potočnica i 1 odgojno-obrazovna skupina u DV Vladimira Nazora), s poremećajem iz spektra autizma (4 odgojno-obrazovne skupine u DV Bajka), s višestrukim teškoćama (3 odgojno-obrazovne skupine u DV Utrina, 1 odgojno-obrazovna skupina u DV Sunce i 1 odgojno-obrazovna skupina u DV Različak) te djeci s intelektualnim razvojnim poremećajem (1 odgojno-obrazovna skupina u DV Duga i 1 odgojno-obrazovna skupina u DV Sopot). Djeca se u navedene posebne odgojno-obrazovne skupine uključuju temeljem rješenja jedinstvenog tijela vještačenja koje je temelj za pripremu uvjeta za inkluziju sukladno razvojnim potrebama i mogućnostima svakog pojedinog djeteta.

Godine 2013. godine Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta dalo je suglasnost Dječjem vrtiću Sopot na kraći program rada s roditeljima i djecom s teškoćama predškolske dobi u dobi od navršene 3. godine života do polaska u osnovnu školu. Riječ je o djeci koja nisu uključena u redoviti program rada dječjeg vrtića.

S ciljem daljnjeg unaprjeđenja programa inkluzije u tijeku je pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja verifikacija plana i programa uključivanja djece s poremećajem iz spektra autizma u posebne odgojno-obrazovne skupine koji bi se provodio u popodnevnim satima u Dječjem vrtiću Bajka. Program bi obuhvaćao djecu s poremećajem iz spektra autizma od 6. godine života do polaska u osnovnu školu u cilju njihove pripreme za lakše i kvalitetnije uključivanje i nastavak školovanja u sustavu odgoja i obrazovanja, odnosno stvaranja bolje osnove za nastavak stručne podrške u specijaliziranim ustanovama.

Dugoročno, Grad Zagreb ima u planu, u skladu s logističkim i financijskim mogućnostima, u svakoj gradskoj četvrti u nekom od dječjih vrtića ponuditi tranzicijski program za djecu s određenom vrstom specifične teškoće i/ili za djecu s višestrukim teškoćama.

2. Provedba verificiranog programa mobilnog tima za potporu radu predškolskih ustanova

Od 2017. godine Dječji vrtić Sopot djeluje kao Stručno-razvojni centar za unapređivanje rada u području predškolskog odgoja i obrazovanja i stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika za provedbu inkluzivnog pristupa uključivanju djece s teškoćama u razvoju rane i predškolske dobi u sustav odgoja i obrazovanja. Organizacijom edukacija, Centar razvija načela suradnje, pomaže u timskom planiranju provedbe inkluzije i kontinuiranom usavršavanju odgojno-obrazovnih djelatnika te potiče podizanje kvalitete i ujednačavanje inkluzivne prakse u dječjim vrtićima. Jedanput mjesečno, kroz devet modula, prema različitim temama, polaznici modula uz stručnjake Dječjeg vrtića Sopot i stručnjake Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Centra za autizam Zagreb i Centra za socijalnu skrb Novi Zagreb unapređuju svoje kompetencije vezano uz podizanje kvalitete inkluzivne prakse u dječjim vrtićima. U program Stručno-razvojnog centru do danas su bili uključeni odgojitelji i stručni suradnici iz 31 dječjeg vrtića Grada Zagreba.

Također, u navedenom dječjem vrtiću od 2019. godine provodi se verificirani program mobilnog tima koji čine stručnjaci različitih profila zaposlenih u ovom dječjem vrtiću, a koji pružaju podršku ili se uključuju u rad drugih dječjih vrtića kojima je potrebna podrška u odgoju i obrazovanju djece s teškoćama u razvoju u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje. Sporazumom, koji je Dječji vrtić Sopot sklopio s Agencijom za odgoj i obrazovanje, definirani su procedura, uloge i zadaće mobilnog tima. Program se ostvaruje temeljem zahtjeva i iskazane potrebe za podrškom pojedinog dječjeg vrtića upućenih Agenciji za odgoj i obrazovanje. Nakon inicijalnog razgovora, stručnjaci Dječjeg vrtića Sopot u prostorima predškolske ustanove, koja je iskazala potrebu za podrškom, pružaju stručnu podršku te dogovaraju plan rada i primjeren oblik stručne podrške usklađen s individualnim potrebama djeteta. Program doprinosi kreiranju individualnih razvojnih programa usmjerenih na poticanje cjelokupnog razvoja djece u vrtićnom okruženju i svakodnevnom življenju. Istim se osigurava stručna potpora odgojno-obrazovnim djelatnicima, roditeljima i djeci u cilju unaprjeđivanja kvalitete odgoja i obrazovanja te inkluzije djece s teškoćama u razvoju.

Budući da je edukacija odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima u nadležnosti Agencije za odgoj i obrazovanje, Grad Zagreb uputit će prema Agenciji zamolbu za organizacijom primjerenih

modela (do)edukacije i (do)usavršavanja odgojitelja i stručnih suradnika u području rada s djecom s teškoćama u suradnji sa stručnjacima Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta.

3. Pružanje potpore odgojiteljima, stručnim suradnicima i roditeljima u sustavu predškolskog odgoja i obrazovanja

U tijeku je pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja verifikacija plana i programa Stručno-razvojnog centra za podršku u radu s djecom s poremećajem iz spektra autizma u Dječjem vrtiću Bajka koji će pružati sustavnu podršku, edukaciju i superviziju djelatnicima predškolskih ustanova.

Program će biti usmjeren na stručno usavršavanje odgojitelja i stručnih suradnika dječjih vrtića te edukaciju i savjetovanje roditelja djece s teškoćama. Isti će se ostvarivati kroz unapređenje odgojno-obrazovnih planova za djecu s poremećajem iz spektra autizma u ustanovama predškolskog odgoja i obrazovanja te edukaciju sustručnjaka u sustavu predškolskog odgoja i obrazovanja za primjenu primjerenih postupaka u radu s djecom u svrhu optimizacije njihovih razvojnih ishoda, kao i za edukaciju i savjetovanje roditelja.

Godine 2018. pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja Dječji vrtić „Radost“ verificirao je program rada Stručno-razvojnog centra za podršku roditeljstvu i program „Rastimo zajedno“ radi unaprjeđenja stručnog rada u području predškolskog odgoja i obrazovanja te stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika. Cilj rada Stručno-razvojnog centra je stručno usavršavanje odgojno obrazovnih djelatnika za kvalitetnu suradnju i partnerstvo s roditeljima u svrhu ostvarivanja i promicanja prava djeteta. Zadaće Centra su: proširivati i usvajati kompetencije stručnih djelatnika za suradnju i partnerski odnos s roditeljima; omogućiti bolje razumijevanje uloge roditelja u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja; omogućiti bolje razumijevanje odnosa s roditeljima u zajedničkom podizanju i odgajanju djeteta koji podupire njegovu dobrobit i razvoj; proširivati znanja i vještine komunikacije s roditeljima (neposredne, pisane i digitalne); proširivati znanja i vještine različitih oblika grupnog rada s roditeljima (sastanci, radionice, sudjelovanje roditelja u odgojno obrazovnom procesu); osposobiti odgojno-obrazovne radnike za vođenje radionica „Rastimo zajedno“; proširivati znanja i vještine za različite oblike pisane i digitalne komunikacije; proširivati kompetencije timskog rada i planiranja odgojitelja i stručnih suradnika; omogućiti profesionalno povezivanje te razmjenu znanja i iskustava praktičara iz dječjih vrtića Republike Hrvatske te omogućiti suradnju s akademskom zajednicom u svrhu povezivanja novih znanstveno-stručnih spoznaja sa praksom.

4. Osnivanje timova stručne potpore za osnovne i srednje škole Grada Zagreba za što kvalitetniju provedbu inkluzivnog odgoja i obrazovanja učenika s teškoćama

Budući da je spektar teškoća kod učenika s teškoćama vrlo širok te zahtjeva različite oblike programske potpore, s ciljem dodatnog osposobljavanja i unapređivanja vještina stručnog osoblja škola za rad s učenicima s teškoćama u razvoju, Grad Zagreba planira osnovati timove stručne potpore za što kvalitetniju provedbu inkluzivnog odgoja i obrazovanja učenika s teškoćama u razvoju. Planira se osnivanje:

1. Tima za potporu u radu koordinatora za pomoćnike u nastavi/stručne komunikacijske posrednike u osnovnim i srednjim školama metodom grupnih i individualnih sastanaka. Zadaća tima bila bi osnaživanje škola (koordinatora) u njihovom stručnom radu na jačanju suradnje pomoćnika u nastavi s učenicima s teškoćama u razvoju i njihovim roditeljima. Tim bi sačinjavali odabrani stručnjaci iz osnovnih / srednjih škola Grada Zagreba te predstavnici Gradskog ureda za obrazovanje, sport i mlade.
2. Tima potpore učiteljima i drugim stručnjacima u redovnim i posebnim razrednim odjelima (punktovima) osnovnih škola za rad s učenicima s teškoćama u razvoju. Timove stručne potpore sačinjavali bi stručni suradnici zaposleni u osnovnim i srednjim školama Grada Zagreba te

predstavnicima Gradskog ureda za obrazovanje, sport i mlade koji bi u svom radu po potrebi konzultirali i surađivali sa stručnjacima Agencije za odgoj i obrazovanje i stručnjacima dugih institucija. Zbog heterogenosti potreba populacije učenika s teškoćama potrebno je osigurati specijaliziran i educiran stručni tim. Zadaća tima sastojala bi se u pružanju stručne i savjetodavne potpore odgojno-obrazovnim djelatnicima škola vezano uz:

- rad i pružanje primjerene odgojno-obrazovne potpore učenicima s teškoćama u segmentu prilagodbe odgojno-obrazovnih ishoda, metoda i pristupa učenju i poučavanju te vrednovanja učeničkih postignuća
- razvoj uspješnije komunikacije i suradnje s roditeljima učenika

U sklopu akcijskog plana razradit će se mjere i rokovi te definirati okvirni broj i profil stručnjaka u pojedinom mobilnom timu.

5. Pružanje potpore ustrojavanju posebnih razrednih odjela u osnovnim školama (punktovima) za potrebe školovanja učenika s teškoćama u razvoju sukladno odredbama Pravilnika o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju (Narodne novine 24/15)

U školskoj godini 2021./2022., pored redovnih razrednih odjela u koje su uključeni učenici s teškoćama u razvoju, u 27 redovitih osnovnih škola ustrojeno je 69 posebnih razrednih odjela za potrebe školovanja 367 učenika s teškoćama u razvoju i 2 odgojno-obrazovne skupine za potrebe školovanja 12 učenika s teškoćama u razvoju (ukupno 379 učenika) koji se obrazuju sukladno Pravilniku o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju. U tijeku je ishođenje suglasnosti pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja za dva nova posebna razredna odjela u Osnovnoj školi dr. Vinka Žganca i Osnovnoj školi Mladost. Navedene škole su Ministarstvu znanosti i obrazovanja dostavile potrebnu dokumentaciju i pravomoćna rješenja za ukupno 9 učenika s teškoćama u razvoju.

Dugoročno, Grad Zagreb namjerava intenzivnom dogradnjom i izgradnjom vrtića i škola te stalnim zapošljavanjem stručnjaka, dostići normative propisane državnim pedagoškim standardom u svim skupinama / razrednim odjelima u kojima se obrazuju djeca / učenici s teškoćama.

6. Osiguravanje potpore djeci i učenicima s teškoćama u razvoju uključivanjem dodatnih odgojitelja u dječjim vrtićima te pomoćnika u nastavi / stručnih komunikacijskih posrednika u osnovnim i srednjim školama

Inkluzija djece s težim teškoćama u razvoju u dječjim vrtićima Grada Zagreba osigurava se u kontinuitetu u svim predškolskim ustanovama Grada Zagreba uključivanjem dodatnog odgojitelja ili pomoćnog radnika za njegu, skrb i pratnju te pomagača sa specifičnim kompetencijama. Odgojitelji i stručni suradnici provode tijekom cijele pedagoške godine programe opservacije s novoupisanom djecom i djecom s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama te, ukoliko se tijekom opservacije ukaže potreba za dodatnim odgojiteljima i pomoćnim radnicima za njegu, skrb i pratnju, dječji vrtić Gradu upućuje zahtjev za izdavanjem suglasnosti za zapošljavanje dodatnog odgojitelja, pri čemu Grad, u slučaju opravdanosti zahtjeva, bez odgode izdaje suglasnost za navedeno.

Kriteriji i metodologija procjene usklađuju se s vrstom teškoće pojedinog djeteta na temelju medicinske dokumentacije, nalaza i mišljenja jedinstvenog tijela vještačenja te mišljenja multidisciplinarnog stručnog tima vrtića. Nakon provedene opservacije stručni suradnici izrađuju stručno mišljenje u kojem se nalaze preporuke za dijete: vrsta i trajanje programa te potrebna podrška - potreba za uključivanjem dodatnog odgojitelja, potreba za nabavkom specifične didaktičke opreme, potreba za prilagodbom prostora i poticaja, potreba suradnje sa specijaliziranim ustanovama ili potreba za edukacijsko-rehabilitacijskim programima. Nakon provedene opservacije, s mišljenjem stručnog tima upoznaju se i roditelji koje se kroz plan podrške uključuje u individualizirani odgojno-obrazovni program za dijete.

U ovoj pedagoškoj godini u odgojno-obrazovnim skupinama, u koje su uključena djeca s težim teškoćama u razvoju, zaposlena su 292 dodatna odgojitelja i 64 pomoćna radnika za njegu, skrb i pratnju, a uključena su i 4 komunikacijska posrednika, odnosno prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika. Troškove osoblja, koje osigurava podršku odgojnim skupinama u kojima se provodi inkluzija djece s teškoćama u razvoju, osigurava u cijelosti Grad Zagreb.

Dugoročno, Grad Zagreb namjerava, u skladu s pravnim, logističkim i financijskim mogućnostima, uvesti dodatnog odgojitelja i u grupe u kojima su djeca s blažim oblicima teškoća u razvoju.

Sukladno članku 99. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Državnom pedagoškom standardu osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine 63/08 i 90/10), Pravilniku o pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima (Narodne novine 102/18, 59/19 i 22/20), u rad škola uključuju se pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici kako bi učenicima s teškoćama u razvoju omogućili primjerenu inkluziju i sudjelovanje u odgojno-obrazovnom radu. Pomoćnici u nastavi i stručni komunikacijski posrednici pružaju potporu uključivanju učenika s teškoćama u razvoju u njima primjerene programe odgoja i obrazovanja u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama te im osiguravaju uvjete za unapređenje obrazovnih postignuća, uspješniju socijalizaciju i emocionalno funkcioniranje.

U ovoj školskoj godini potporu učenicima s teškoćama u razvoju pruža 489 pomoćnika i stručnih komunikacijskih posrednika u nastavi za 521 učenika u 109 osnovnih škola i 2 posebne ustanove te 65 pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika za 65 učenika u 33 redovne srednje škole i 1 posebnoj ustanovi. U okviru IV. faze projekta *“Pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza IV.”*, koji se financira iz Europskog socijalnog fonda i koji Grad Zagreb provodi u partnerstvu sa 60 osnovnih i 2 srednje škole, odobreno je uključivanje 438 pomoćnika u nastavi i 4 stručna komunikacijska posrednika.

Zapošljavanje pomoćnika u nastavi/stručnih komunikacijskih posrednika u izravnoj je nadležnosti poslodavca, odnosno školske ustanove, a Grad Zagreb osigurava sredstva za njihov rad. Proceduru, koja prethodi zapošljavanju pomoćnika u nastavi, odnosno provjeru zaprimljene dokumentacije škola i izradu odluka o uključivanju pomoćnika / stručnih komunikacijskih posrednika, Grad Zagreb provodit će, kao i dosad, u kontinuitetu tijekom cijele nastavne godine.

7. Konzultacije / savjetovanje za stručne suradnike osnovnih škola vezano uz upis učenika s teškoćama u razvoju u I. razred srednje škole

Učenici s teškoćama u razvoju, koji su osnovnu školu završili prema rješenju Gradskoga ureda za obrazovanje, sport i mlade o primjerenome programu obrazovanja, sukladno Pravilniku o elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis u I. razred srednje škole (Narodne novine 49/15, 109/16 i 47/17) i Odluci o upisu učenika u I. razred srednje škole, koju Ministarstvo znanosti i obrazovanja donosi svake godine, ostvaruju pravo preliminarnog rangiranja za upis u I. razred srednje škole putem Gradskog ureda za obrazovanje, sport i mlade čije Povjerenstvo obavlja prijave kandidata temeljem propisane dokumentacije.

Budući da su dosadašnja iskustva pokazala da su roditelji učenika s teškoćama u razvoju nerijetko slabo upućeni u proceduru upisa učenika u I. razred srednje škole i pravo preliminarnog rangiranja, najvećim dijelom zbog izostanka sustavne potpore i primjerenog savjetovanja od strane razrednika / stručne službe osnovne škole koju učenik pohađa, Grad Zagreb namjerava, prije otvaranja rokova prijave i upisa učenika u I. razred srednje škole, organizirati savjetovanja / konzultacije za stručne suradnike osnovnih škola vezano uz upis učenika s teškoćama u razvoju u I. razred srednje škole.

Savjetovanjem će se nastojati unaprijediti informiranost stručnih suradnika osnovnih škola kako bi mogli pravovremeno i detaljno uputiti roditelje učenika s teškoćama u razvoju u postupak prijave i rangiranja kandidata s teškoćama u razvoju, pomoći im u objedinjavanju tražene dokumentacije i odabiru programa / škola primjerenih učeniku. Savjetovanje / konzultacije će pripremiti i održati educirani djelatnici Gradskog ureda za obrazovanje, sport i mlade kao tijela nadležnog za prijave učenika s teškoćama u razvoju u I. razred srednje škole u suradnji sa Službom za profesionalnu orijentaciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

8. Nabavka specijalizirane opreme / pomagala za ustanove u kojima se obrazuju djeca i učenici s teškoćama u razvoju

Grad Zagreb osiguravat će u kontinuitetu nabavu specijalizirane i didaktičke opreme te posebnih didaktičkih sredstava za potrebe djece i učenika s teškoćama u razvoju te informatičke opreme i pomagala za gluhe, slijepe i gluho-slijepe učenike u zagrebačkim dječjim vrtićima te osnovnim i srednjim školama sukladno članku 13. Pravilnika o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju.

Nabava specijalizirane opreme / pomagala za djecu i učenike s teškoćama u razvoju provodit će se, kao i dosad, temeljem službenih zahtjeva ustanova za svu djecu i učenike s teškoćama kojima navedena pomagala predstavljaju nužno sredstvo za primjerenu inkluziju u odgojno-obrazovni proces.

Uz osnovnu opremu, a s obzirom na vrstu teškoća, dječji vrtići i škole, uz potporu Grada Zagreba, nabavljaju didaktična sredstva i pomagala različite složenosti, pomagala slikovne i znakovne komunikacije kao podršku govornoj komunikaciji, vizualne upute u okruženju za učenje, audio-vizualna sredstva, sredstva informacijsko-komunikacijske tehnologije te specifičnu didaktičku opremu. Navedene mjere doprinose prilagodbi okruženja, odnosno djeci i učenicima s teškoćama omogućavaju pristupačnost informacijama te digitalnim nastavnim sadržajima.

9. Prilagodbe okruženja

Jedan od temeljenih preduvjeta za inkluzivni odgoj i obrazovanje djece s teškoćama u razvoju u odgojno-obrazovnom sustavu jest uklanjanje arhitektonskih barijera, odnosno osiguranje pristupačnosti građevina odgoja i obrazovanja osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti. Prilikom projektiranja novih te rekonstrukcije i dogradnje postojećih odgojno-obrazovnih objekata, Grad Zagreb u kontinuitetu vodi računa o primjeni tehničkih rješenja koji ispunjavaju zahtjeve Pravilnika o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (Narodne novine 78/13 i 153/13). Navedenim rješenjima osigurava se nesmetan pristup, kretanje, boravak i odgojno-obrazovni rad osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti u svim novoizgrađenim ili dograđenim građevinama dječjih vrtića te osnovnih i srednjih škola Grada Zagreba.

U postojećim objektima, u kojima nisu osigurani uvjeti pristupačnosti osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, tehnička rješenja i elementi za osiguranje pristupačnosti osobama s invaliditetom, izvodit će se, kao i dosad, prema zahtjevima ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova te sukladno prostorno-tehničkim uvjetima u objektu i potrebama djece i učenika s teškoćama u razvoju.

Sredstva za provedbu mjera osigurana su u Proračunu Grada Zagreba za 2022. godinu.

**Sukladno relevantnim legislativnim aktima na području odgoja i obrazovanja, učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama su učenici s teškoćama i daroviti učenici, no predlagatelji Zaključka o unapređenju sustava potpore inkluzivnom obrazovanju djece s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama u Gradu Zagrebu (Službeni glasnik Grada Zagreba 20/21) u tekstu pratećeg Obrazloženja referiraju se u cijelosti na mjere potpore za učenike s teškoćama, dok se darovita djeca / učenici spominju tek u uvodnoj rečenici koja navodi da "Na području Grada Zagreba, njegovim vrtićima i školama je oko 10.000 djece koja se nalaze u sustavu inkluzivnog obrazovanja, što uključuje djecu s teškoćama i darovitu djecu."*